

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția și Administrația :
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare
la 1 și la 15 a fiecărei luni

ABONAMENT :
Parohiile : 200 Lei
Particulari : 160 Lei
Membrii Agrului 100 Lei

PARTEA OFICIALĂ

No. 3481/1935.

Parohiile din Vechiul Regat.

La cererea oficiului protopopesc din București dăm mai jos adresele oficiilor parohiale aparținătoare aceluși protopopiat precum și numele și calitatea conducătorilor acelora.

1. *București* III. str. Polonă 48. (Dr. Vasile Aftenie, paroh-protopop. Emanuil Popa, paroh-preot II. Natanail Muntean, adm. par., preot III.)

2. *Ploești*, str. Caragiale 36. (Păr. Alexandru Oltean, adm. par.)

3. *Brăila*, str. N. Bălcescu 7. (Păr. Romul Cismașiu, adm. par.)

4. *Galați*, str. Cuza-Vodă 43. (Păr Grigore Dardai).

5. *Constanța*, str. Salcânilor-Vila Dragoș. (Păr. Nicolae Sandru adm. par.)

6. *Craiova*, str. Solomon 19. (Păr. Dr. Ioan Stanciu adm. par. interimar).

Frații preoți pe credincioșii lor, cari pleacă în orașele din Vechiul-Regat, îi vor instrua, iară pe cei deja plecați îi vor îndemna ca să se prezinte la oficiile parohiale de mai sus și să țină legătură cu preoții noștri din acele orașe, cari cunosându-i, să se poată îngriji de trebuințele lor sufletești.

Oradea, 23 Septemvrie 1935.

ASOCIAȚIA GENERALĂ A ROMÂNILOR UNIȚI

Nr. 236/1935.

În conformitate cu art. 13 din statute convocăm

CONGRESUL GENERAL

al Asociației Generale a Românilor Uniți («Agru»), pentru zilele de 25, 26 și 27 Octomvrie 1935, la Careii-Mari, cu următorul

PROGRAM :

Vineri, 25 Octomvrie 1935.

ora 17,45 Sosirea și primirea Comitetului Central în gara Carei.

„ 18,30 Ședința Comitetului Central în sala festivă a Școlii Normale.

Sâmbătă, 26 Octomvrie 1935.

ora 8.— Ascultarea Sf. Lifurgii, predică.

„ 10.— Continuarea ședinței Comit. Central în sala festivă a Șc. Normale.

„ 11.— Ședința Uniunii femeilor, Uniunii corurilor, Astru-lui.

„ 12.— Ședința Comitetului Operei Pontificale pentru propagarea credinței.

„ 13.— Masa comună.

„ 15.— Prima ședință administrativă a congresului general, în teatrul „Carmen Sylva”. (Deschiderea congresului, citirea rapoartelor: secretarul general, casarul general. Alegerea comisiunilor pentru verificarea acestor rapoarte. Citirea rapoartelor din partea Uniunii Femeilor Române Unite, a Astru-lui. Discuții asupra rapoartelor).

„ 17.45 Primirea Înălților Arhieriei în gara Carei.

„ 18.— Vecernie,

„ 19.— Inaugurarea Casei Culturale a Românilor Uniți din Carei.

„ 21.— Concert artistic dat de Corurile din Oradea, Satu-Mare, Zalău și Carei, în teatrul „Carmen Sylva”.

Duminică, 27 Octomvrie 1935.

ora 9.— Liturgie Pontificală cu predică achierească, procesiune cu Prea Sfântul Sacrament.

„ 12.30 Ședința festivă a congresului în teatrul „Carmen Sylva” (Deschiderea ședinței prin cuvântarea Senior Înalt Arhieru. Saluturi: guvern, confesiuni, autorități. Citirea rapoartelor comisiunilor de verificare. Cuvântarea programatică a directorului spiritual. Prezentarea Mojiunei. Inchiderea congresului). În acelaș timp cuvântări către popor în curtea bisericii.

„ 14.— Masa comună.

„ 15.— Concurs de coruri țărănești, în teatrul „Carmen Sylva”.

La această manifestație înălțătoare cu caracter religios și național invităm cu drag, pe lângă cei în drept, pe toți membrii Asociației Generale a Românilor Uniți, precum și întreg Clerul și pe Credincioșii Provinciei Mitropolitane de Alba-Iulia și Făgăraș.

Cluj, la 18 Septemvrie 1935.

Secretar general :

ss. Dr. Augustin Popa.

pt. Președinte :

ss. Prof. Alexandru Borza.

N. B. De încarțuire se îngrijește Comitetul local organizator, cărula l se vor anunța participanții cel mai târziu până la 24 Octomvrie crt. la adresa : Dr. Benea, Notar public sau la Oficiul Vicariat gr. cat. Carei. În special vor menționa dacă dorește a participa la masa comună din 26 și 27 Octomvrie, la amiază.

Participanții la congres vor beneficia de reducere pe c. f. r.

Veniți cu toții la Carei!

PARTEA NEOFICIALĂ

Pentru a doua oră eparhiei noastre i-se face cinstea de a organiza pe teritoriul ei Congresul general al AGRU-lui. Localitatea a fost foarte fericit aleasă, căci Careii reprezintă un focar puternic de viață creștinească activă; profundul sentiment religios exprimându-și credința neclintită prin dărnicie și jertfă. Casa culturală ce se va sfinți cu aceasta ocazie va fi o dovadă atotgrăitoare, de felul cum acolo oamenii își înțeleg cu adevărat menirea și rostul. Cine a avut norocul să vadă mărețea Catedrală din Zalău, cu sutele de mii ce au dat unele persoane particulare pentru a contribui la ridicarea acestui monument de artă, acela va înțelege, că pe pământul Sălajului în suflete cu adevărat sălăsluește darul lui Dumnezeu.

Cei cari ne vom aduna în acel orașel al graniței dela soare apune în ziua de sf. Dumitru, vom trece prin sate unde în șure mari sunt adunate fânașele de nutret și magazine puternice de cărămidă păstrează recolta unui an, cu atâta trudă agonisită; vom străbate câmpii mânoase, un șes ca masa, cu pământ negru, foarte fertil, cu multă grijă muncit, din care vor miji deja pe arătură, cu un verde discret presărat, semănaturile de toamnă proaspăt încolțite. Meditând din goana trenului vom încerca sentimentul de duioasă nostalgie al anilor ce se duc, cari nu se termină cu recolta adunată ci se repetă, cât li-e dat, începând cu nouă însemnare. Vremea Sfântului Dumitru, ce timp prielnic pentru a întrezării în atmosfera ce o dă sfârșitul și începutul din natură, ceva din marile taine ale vieții și existenței.

În toate ocaziile similare marea mulțime și evlavie profundă a celor adunați, dădea impresia că, Careii este predestinat a deveni centru de pelerinaj. Suntem convinși, că de data aceasta, când se ține cel mai important congres al nostru, afluența zecilor de mii de suflete cucernice adunate în numele Domnului, va crea o ambianță de puternică refacere sufletească, în care, îndurarea Tatălui atotputernic ne va lumina mințile buimăcite de chaosul vieții moderne, iubirea nemărginită a

Celui Răstignit ne va înbuna inimile impietrite de un materialism și egotism — crud și feroce — singurele devize în zilele noastre de pripcoșeală cu orice preț, iar darul Sfântului Spirit va cobori în sufletele noastre de desrădăcnași ai soartei, credință și încredere pentru a ne mântui zilele ce le mai avem.

Iată de ce pentru fiecare din noi va fi un mare bine spiritual — atât de necesar, Doamne, în restriștea îndoielilor — participarea la acest Congres. Rugăm cu tot dinadinsul Preoșimea noastră, necăjită — și să o spunem sincer, chiar din acel Congres, neîndreptățită și neglijată —, ca să îndemne pe cât mai mulți, la participare, îndeosebi pe intelectuali. Nu încapă nicio îndoială în ce privește ajutorul ce-l poate da Bisericii contribuția mirenilor prin apostolatul laic, problemă care va forma una din preocupările principale ale acestui Congres.

Pentru noi intelectualii este o datorie de onoare, că să participăm cu toții — fără excepție — la acest Congres, care se ține în dleceza noastră. Să va mai explic de ce? Să se termine odată cu povestea, care numai cinste nu ne face, că anume: calitatea noastră de Români uniți se reduce la o binevoitoare recunoștință din partea noastră, că, da, mă rog suntem și noi catolici, apoi... gata. În aceste vremuri de profundă tulburare a tuturor, cu prefacerea a toate, când nu ne putem da seama de surprizele zilei de mâine, a ne striga pe toate căile, în toate ocaziile, la toate colțurile credința noastră neclintită în Măntuitorul este nu numai o datorie dumnezească, dar și o obligație românească. În nesiguranța completă, fără principii și fără credință, un singur punct de sprijin și singura cale de răsbire este: Dumnezeu. Să ne alipim deci cu toată dragostea de sfânta lui Biserică.

Incontestabil viața este grea astăzi, dar nicio clipă să nu uităm, că pentru toate ne va despăgubi din belșug Acela care încă ni-mânui nu a rămas dator.

Vă zic deci, din toată inima la toți: Să ne vedem cu bine la Carei.

Dr. V. German
medic, președintele Agru-lui eparhial.

Soarta omului fără credință în Dumnezeu.

(Un fapt constatat).

Era pe vremea marelui războiu mondial. Cei cu rude pe fronturi, așteptau cu înfrigurare ziua când o să se întorcă scumpti lor de pe diferitele câmpuri de luptă. Dar, ca în toate cataclismele, și de data aceasta se găsea o seamă de oameni pentru cari războiul constituia un prilej de afaceri nefaste. Din aceasta categorie făcea parte și un meseriaș ce trăia, lacom de bani, într'unul din orașele Ardealului. Brutar de meserie, îi mergea bine afacerea cu pâinea și făina. Pe lângă aceste prime articole alimentare, omul nostru acumulasă în timpul războiului și o cantitate însemnată de zahăr. Avea zeci de măși în magazie din acest articol, dealtfel foarte important pentru oamenii bolnăvicioși și prost hrăniți. Brutarul din chestie, om doar numai după figura-i fizică ce se asemăna cu figura de om, încolo era lipsit cu desăvârșire de sentimentul altruismului, al milei, deposedat complet de noțiunea iubirii aproapelui. Pentru el totul de pe pământul acesta, se confundă cu dorul de a se îmbogăți în gradul cel mai înalt și cât se poate de repede. Toate forțele lui psihice și fizice și le epuiza numai în atingerea acestui scop de cel mai cras materialism.

Își avea și el distracțiile lui. Și încă de ce natură! Li plăcea să-și bată joc — în mod perseverent de creștinii cari mergeau în Dumineci și sărbători la biserică, ori să ridiculeze femeile și fecioarele ce grăbiau Vinerea în pelerinaj la capela »S-ta Treime« dela capătul orașului. Pentru dânsul Dumnezeu și tot ce e sfânt în fața unui creștin credincios, erau numai obiecte de batjocură.

Și dacă, din când în când, îi deschidea ușa câte un om meseriaș ... bolnav — și Doamne! câți nu erau pe vremea aceasta — să-i ceară, firește pe bani, câteva grame de zahăr pentru sine ori copilașul său suferind, brutarul îi refuză cu un cinism revoltător: „Nu pot să-ți dau, că am nevoie de el“! Nu spunea omul că n'are, ci că nu poate să dea. O ce suflet negru, ce inimă impietrită! Inimă care'n toată vieța lui n'a vibrat măcar o secundă pentru oamenii săraci! Suflet, care din zi în zi mergea spre abisul inevitabil al beznei, ce-l așteaptă în clipa când va părăsi fizicul brut, ce i-a servit doar ca un vestmânt în vieța-i scurtă pământescă!

Da, brutarul nu-și bătea capul să vândă cantități bagatele de zahăr celor nevoiași. Când venia însă un mușteriu cu oferte grase, îi schinteiau ochii de bucurie, căci era vorba de un câștig mare de ... bani, de materie . . . , materie . . . , materie . . .

Între timp averea brutarului se ridică la frumoșica sumă de peste 4 milioane lei. Luă sfârșit și marele măcel al popoarelor. Sufiul wilsonian din America de Nord, schimbă radical harta Europei. Proaspătul îmbogățit de războiu — străin de neamul nostru românesc —, neavând încredere în viitorul României și mai cu seamă în instituțiile ei financiare, își trece milioanele peste hotare și le depozitează într'una din băncile statului vecin.

Și acum încep să se răsbună faptele urite din timpul războiului, căci legea: „*orice plată își are răsplata ei*“, nimeni pe lume n'o poate eluda.

— Întâmplător meseriașul era și tatăl vitreg al unui fiu, student la facultatea de medicină din orașul unde erau depuși banii păcătoși. Studentul, răsfățat din cale afară, fiind în posesia libretului de depuneri, scoate câteva luni dearândul toți banii și-i prădează în scurtă vreme.

Treceau zile și săptămâni, fără ca brutarul să primească vreo știre despre starea depunerilor sale. Bănuind par'că ceea ce s'a întâmplat, pornește în goană peste graniță să ia contact cu banca din chestiune. Aici află adevărul fatal pentru el: excrocheria săvârșită de fiul său. Din momentul acesta totul se întunecă în jurul său, se simte pentru totdeauna părăsit de dumnezeul său, vișelul de aur pe care-l păzia cu atâta precauțiune până acum. Dar acest zeu își serbează victoria, căci a câștigat un nou aderent pentru împărăția întunerecului.

Durerea ce-l cuprinse după pierderea banilor, îl mână direct în brațele satanei. Fără să mediteze câteva secunde măcar, că el ar putea trăi și fără milioanele pierdute — își pune capăt vieții sale pământești — trăită cu totul altfel decât cum trebuia — aruncându-se în . . . Dunăre.

Aceasta a fost soarta omului care n'a voit să cunoască pe Dumnezeu.

*

Am înfățișat numai unul din multele cazuri ce le putem observa pe zi ce mergem. Între cele două părți constitutive — spirit și trup — ale omului, dela naștere și până la moarte, se dă o luptă crâncenă. Omul cu credință neclintită, conducându-se în toate lucrările sale mici și mari după puterea stăpânitoare a spiritului — se află pe calea evoluțiunii spirituale, materia fiindu-i întru totul supusă. Deci spiritul trebuie să domineze totdeauna materia și nu materia să copleșească spiritul.

Profesor Augustin Fritea.

Religia Abisiniei.

Conflictul Italo-Abisinian, ivit din nou aproape acum un an, și încă neîncheiat, ba din ce în ce mai înasprit, a făcut să se vorbească mai mult decât oricând mai înainte despre Abisinia. Pentru Italia, deși se părea că, înfrângerea generalului Baratieri dela Adua, din 1 Aprilie 1896, ar fi trecut în istorie și în cântecele populare cu: »Sul campo di Adua«, a rămas de fapt o rană mereu deschisă, ceea ce au dovedit-o pe deplin evenimentele din zilele noastre, când cu orice preț a ținut să facă socoteala.

Proporția conflictului, dată fiind configurația legăturilor internaționale de tot felul de azi, și în consecință, viea actualitate ce se ține mereu la ordinea de zi, ne face ca, în preocupările religioase, sub prisma cărora privim popoarele mai îndepărtate, să dăm precedență unei priviri a Abisiniei din punct de vedere religios.

Cunoștințe precise despre această țară, pe cum vom vedea mai la vale, mai ales în ce privește numărul populației, putem avea foarte puține. Cu toate acestea, din obiceiurile locale și modul de traiu al acestui popor, rezultă unele amănunte de tot specifice acestei țări. Așa, se știe cu certitudine că este o țară creștină, dar tot atunci știut este că acest popor face uz de tăierea împrejur din Legea Veche, și că este încă în uz, dacă nu chiar în floare, sclăvia, sau servitutea personală. Cum se împacă acestea cu intransigența și civilizația creștinismului integral și adevărat, care nu cunoaște doar și poate? Noi, cari cunoaștem pe deplin acest creștinism adevărat în toată puterea lui, vom zice îndată, trebuie că creștinismul Abisiniei nu este cel adevărat, ci unul defectat, mort; și atunci religia Abisiniei este religie moartă, sau dacă trăiește, abia că vegetează, dar nu este dătătoare de viață. Atunci civilizația nu este produsă și alimentată de creștinism, ci este o civilizație importată pe altă cale, în doze mai mari sau mai mici, când, și cum s'a putut.

Dar să vedem mai întâu câteva generalități ale țării.

În așezarea ei geografică dela Răsăritul Africei, cei ce s'au ocupat până acuma de ea, din lipsă de date precise, nu sunt de acord în asemnarea estinderii teritoriale. Dela afirmația profesorului Mehedinți, care în manualul de școală secundară pentru clasa a 3-a îi dă întinderea de două Români, (România are 294.000 Km. pătrați), până la întinderea de 800.000 Km. pătrați, Abisinia se bucură de o libertate deplină de oscilațiune. Generozitatea acesta mare se datorește faptului că Abisinia civilă, sau administrativă, este compusă din mai multe provincii etnice, care la rândul lor, nu sunt în întregime sub stăpânire abisiniană, ci fac parte și din coloniile din jur. Or, unii le socotesc în întregime pentru Abisina, adunând estinderea provinciilor etnice ca să dea întregul Abisiniei civile. Iar

de altă parte este cert că nici granițele dintre colonii și țara independentă, până mai ieri, nu erau stabilite.

Ținem să remarcăm, că cele mai bune date le furnizează misionarii Bisericii Catolice. Acești misionari ai noștri, ca unii cari trăiesc ani dearândul pe acolo, dacă nu măsoară, pe cum nu măsoară nici alții, cunoscând mai bine toate împrejurările, chibzuesc, și cumpănesc mai bine.

La fel stăm și cu populația totală a țării independente. Dela 8 milioane¹⁾ până la »peste 16 milioane²⁾; i se atribuesc milioanele pe o scară întinsă. Populația verosimilă se pare a fi ceea de 11 milioane susținută de *Diplomatisches Jahrbuch* (1923) ca și una ce s'ar răzima pe recensământul făcut, afirmativ, la 1922. Populația de 11 milioane este susținută și de misionologie răzimată pe informațiile șefilor locali de misiune.³⁾

Trecând la religia, sau religiile Abisiniei, căci, sunt mai multe religii în statul independent al Abisiniei, vom vedea mai întâu situația actuală, privind mai de aproape misiunile Bisericii noastre cu organizarea lor, precum și religia împământenită mai de mult, apoi vom vedea tin trecutul acesteia care este religia majorității populației, și în urmă trebuie să vedem mai de aproape sâmburele credinței Abisinenilor, sau Etiopienilor, cum le mai zice în sacramele și liturgie; ca să vedem cum se poate împăca aceasta religie azi, și cum s'a putut împăca în trecut cu marele inconvenient ce-l prezintă urma Legii Vechi de o parte și sclăvia de altă parte.

(Va urma).

¹⁾ Brockhaus, *Konversations Lixikon*.

²⁾ Mihai Tican Rumano, *Abisinia*. Cart. Românească p. 98.

³⁾ Bernard Arens, S. I., *Manuel des Missions Catholiques*, Louvain, 1925.

— **Un mexican curajos.** Intr'una din adunările mai recente ale juriștilor mexicani s'a discutat și problema instrucțiunii publice. Preconizând un orator socialist monopolul statului în ceea ce privește învățământul, unul din membrii adunării, cunoscut până atunci ca violent vrăjmaș al Bisericii, spre mirarea tuturor, se ridică și ia apărarea libertății educației.

M'am vindecat — zice el — de entuziasmul meu pentru laicism prin trista experiență ce s'a făcut în Mexic și prin rezultatele pe cari le-a dat campania de descreștinare ce s'a dus în aceasta țară de câțiva ani încoace. »Eu declar deci, — spune el, sfârșindu-și cuvântarea — că a exclude Evanghelia din școală este o crimă de care nu ne vom putea nicidecum scădea. Remediul împotriva ruinei țării va fi de a o încredința din nou în mâinile Legiuitorului Suprem«.

Spre Congresul general al Agru-lui.

Carei-ul, oraș de frontieră, va avea deosebita cinste să găzduiască în zilele de 25—27 I. c. al VI-lea Congres general al Agru-lui. Lucrările de pregătire în acest scop s'au intensificat foarte mult. Comitetul de organizare nu cunoaște oboseală și se prevede că totul se va desfășura în cea mai perfectă ordine. Pe cât este de intensă și vădită munca de pregătire pe atâta e de promițătoare. Se prevede participarea unui mare număr de congresiști, și suntem siguri că discuțiile adunării generale vor fi pozitive și practice. Ne place să credem că congresul dela Carei va fi o demnă manifestație religioasă și națională. Dar el va trebui să fie mai întâi un protest solemn și energic împotriva acelor cari, prin puternice mijloace ce li se pun la dispoziție, caută să rupă rândurile compacte ale credincioșilor noștri, pricinuind învrăjbiri primejdioase în aceste părți expuse ale țării. Vor trebui puși la punct agenții ademenitori cari, prin minciuni și momeli de tot felul, înșeală buna credință a fiilor Bisericii noastre, cumpărând, prin rezervele de stat și alte mijloace, multe suflete.

În al doilea rând Congresul acesta va trebui să semneze o nouă etapă în opera de regenerare a societății și în deosebi a acelei părți a societății, care din nefericire se îndepărtează tot mai mult de Christos și se lapadă de Impărăția lui de pe pământ. De fapt acesta și este scopul pentru care a luat ființă Agrul: apărarea Bisericii și reîncreștinarea societății. Apostolatul pentru regenerarea sufletelor și a societății, Isus Christos l-a încredințat Bisericii, iar Biserica preoșilor. Apostolatul în toate formele sale este datoria de frunte a preoșilor. Și vai! dacă nu s'ar ocupa de el. Dar Biserica a chemat totdeauna și chiamă azi în chip deosebit și pe mireni într'ajutorul său: *la apostolat*.

Acțiunea Catholică, deci *Agru-l*, nu este un lucru nou, în sine e vechiu cât este de veche Biserica, cu toate că în ce privește forma ei actuală, se delineară și se precizează tot mai mult în ultimele vremuri. Dânsa — zice Papa Piu XI în scrisoarea sa către Card. Segura din Toledo — derivă, de o parte din lipsa pe care a simțit-o Biserica de a avea cooperatori și între mireni, iar de altă parte din dorința pe care înșiși mireni trebuie s'o aibă vie în inimile lor, de a colabora de bunăvoie cu Biserica la biruința Impărăției lui Christos pe pământ.

Dacă apostolatul laic a fost totdeauna în uz, astăzi devine o necesitate deosebită, pentru împrejurările în cari ne găsim. În vremuri de

liniște când țările și familiile erau profund creștine acest apostolat era mai puțin necesar ca astăzi, religia nu avea nevoie să fie apărată. Azi însă asistăm la o apostasie oficială a societății moderne dela Christos. Credința, religia, Biserica sunt combătute în toate chipurile și cu toate mijloacele. E oprită influența binefăcătoare a Bisericii în viața socială, vițiile și profanările cresc peste măsură. Tinerimea este crescută fără Dumnezeu, atât în familie cât și în școală, începând dela cea primară și până la universitate, căsătoriile numai civile, concubinajele înmulțite, proprietatea privată nerespectată, fraudă și înșelăciunea s'au incubat la baza vieții comerciale și industriale, iar încrederea în chivernisitorii bunurilor obștești dispăre pe zi ce trece. Legile, presa, așa zisa opinie publică, toate conjură împotriva instituțiilor religioase. Ei bine, în fața acestor primejdii, un adevărat creștin va putea oare rămânea cu mâinile în sân? Nu va fi oare datoria fiecăruia să se pună la munca de regenerare a acestei societăți descreștinate? Trebuie să luptăm. Pentru aceasta, însă, avem nevoie de apostoli, cari să apere drepturile lui Dumnezeu și să scoată mulțimile din mâinile dușmanului răpitor. Avem nevoie de apostoli „pentru a neutraliza apostolatul răului prin apostolatul binelui”. Bineînțeles aceasta se va ajunge numai atunci când, întâi membrii Agru-lui vor fi creștini buni, creștini practicanți, fiindă nimeni nu poate da ceea ce nu are. Numai așa vom putea face să curgă sânge bun și sănătos în toate vinele organismului nostru social, și vom putea da societății ceea ce dânsa așteaptă: oameni cinstiți și muncitori.

Și apostolatul acesta trebuie făcut prin *Acțiunea Catholică*, prin *Agru*, așa cum îl dorește și îl voiește Sf. Părinte. Din nenorocire, cuvântul Papei nu este prea cunoscut și ascultat. Nu i se dă importanța cuvenită. Iată deci necesitatea de a-l face cunoscut și iată spre acest scop binevenit congresul general al Agrului. Ziua de 27 Octomvrie crt. data încheierii Congresului și sărbătoarea *Regalității lui Christos*, care simbolizează într'un chip atât de minunat gândirea catolică cu privire la *Acțiunea Catholică*, ar trebui transformată într'o zi a *Agru-lui* în toate parohiile din vasta noastră provincie metropolitană. În acea zi parohii și preoșii ar trebui să explice credincioșilor, la toate slujbele sfinte și în toate bisericile, dispozițiile Sf. Părinte cu privire la *Acțiunea Catholică* și rosturile ei, aminându-le datoria de a o sprijini și a se înscrie în rândurile ei. Ar trebui în afară de aceea să

se facă rugăciuni și Cuminecări generale, cu scopul de a obține dela Dumnezeu prisosința harului ceresc, ca să se lumineze mințile și să se miște voințele, pentru a înțelege și a împlini voința aceasta a lui Dumnezeu, manifestată prin gura Vicarului său de pe pământ. Dela aceasta zi vor trebui să aibă o sporire a vieții și o înmulțire a membrilor organizațiile deja existente, și vor trebui să se formeze noi organizații acolo unde ele nu există.

Quod faxit Deus!

Din lumea catolică

Din Rusia sovietică. »Letters de Rome«, August-Sept. aduc prin peana Păr. Iosif Ledit, prof. la Institutul Oriental din Roma, ultimele rezultate ale anchetelor revizorilor școlari sovietici în privința însuflețirii religioase a copiilor de școală. Anchetele arată, că încercările pătimase ale autorităților ateiste de a scoate din inimele tinerimii credința în Dumnezeu, n'au avut succesul dorit din partea bolșevicilor. Concludent în această privință e raportul revizorului Pierowski, scris la sfârșitul lui Decembrie 1934 în guvernământul Saratow. Numitul funcționar bolșevic constată — și nu fără oarecare îngrijorare — că dintre 100 de copii, 29 se mai închină acasă, 23 chiar de mai mulțori pe zi, 34 de copii mai vizitează regulat Biserica, în ciuda represiunilor brutale ale guvernului. O altă examinare amănunțită alor 121 de copii, a adus următorul rezultat: 65 de copii nu știau nimica despre Dumnezeu, și în urmare nu I se închinău; 42 mai umblau la Biserică și 18 dintr'înșii declară că sunt mândri și voioși că pot frecventa regulat pe Euharisticul Isus.

Să nu se uite, că guvernul bolșevic luptă mai bine de două decenii spre a infiltra ateismul în inimile copiilor. Cu atât mai mult trebuie să admirăm curajul acelor copii, cărora nu le este rușine să mărturisească fățiș, înaintea unui funcționar bolșevic, credința lor în Dumnezeu și practica lor religioasă. Faptele de mai sus arată, cât de adânc este înrădăcinată în inima poporului rusesc, religia și ne dau garanța, că bolșevismul nu va reuși niciodată să smulgă religia din sufletul poporului rusesc.

Un fapt însă e sigur: creșterea fără Dumnezeu are drept urmare, în mod inevitabil, decadența morală. Și dacă morală ateistă neagă suprema autoritate divină, apoi nimic mai natural, nimic mai logic, ca aceeași morală fără Dumnezeu să fie străină și de autoritatea părinților, învățătorilor — și de ce n'am spune-o — și a statului. De aceea bolșevicii se plâng — și nu odată — de lipsa oricărei discipline școlare. În Decembrie 1934 comisariatul pentru cultura poporului publică o circulară în vederea disciplinei școlare. Numitul circular amintește hotărârile comitetului cen-

tral din Sept. 1932, unde se vorbește despre creșterea cu adevărat comunistă spre a putea duce lupta împotriva ideologiei antiproletare. Măsurile detaliate prescrise după porunca țarului Stalin și numeroasele circulare ale comisariatului pentru cultura poporului n'au succesul dorit în școlile sovietice.

E caracteristic faptul, că în cele din urmă luni, guvernul sovietic a dat învoirea să se deschidă iarăș în Rusia șase loje francmasonice, deși francmasoneria mai înainte era respinsă ca o simplă ramură a capitalismului. Conducerea lojelor este încredințată evreului Carol Radek. Ziarele apusului catolic sunt de părerea, că bolșevicii au cunoscut marea putere mondială a francmasoneriei și voiesc să se folosească de ea într' un viitor dorit războiului mondial. Ultimul congres al comuniștilor din toată lumea a și declarat dealtfel, pe față intențiunea de a răspândi revoluția peste întreg pământul. Este de dorit ca publicul creștinesc să cunoască mai deaproape pregătirile spre acel scop teribil. Ajungă deocamdată a spune, că aproape tot apusul marelui imperiu chinez este sub guvernul bolșevicilor și numai Japonia a împiedicat izbucnirea revoluției bolșevice pe insulele dintre Asia și Australia.

Un număr mare de deputați a rasei negre s'a dus de curând în Rusia spre a studia acolo apucăturile necesare pentru realizarea revoluției mondiale. În America sudică agitația a fost împiedicată grație președintelui din Uruguai în al cărui capitală, Montevideo, se află un centru foarte activ al bolșevismului.

Tristă celebritate în istoria neagră a bolșevismului rusesc și-a câștigat un oarecare Iacowlew. Multele-i isprăvi, între cari și condamnarea la moarte a tatălui său — și omorârea în nu mai puțin de trei luni alor cincii mii de oameni, au făcut să-și câștige încrederea bolșevicilor, cari l-au și numit vicecomisar.

Bolșevismul în China. Pericolul mondial al bolșevismului se arată vădit și în China. Astăzi, a șasa parte a țării este sub guvernul sovietic. Autoritățile sunt cu totul conforme autorităților sovietice din Rusia. Soartea misiunilor catolice într'astfel de împrejurări este foarte tristă. Misiuni jefuite, 100 de misionari duși în prinsoare, trei episcopi și alți 41 de misionari victime furiei comuniste. Din Noembrie 1931, la Luichim funcționează un guvern general pentru toate ținuturile sovietice ale Chinei, care este neconținut în relațiuni active cu Moscova. Succesul sovietelor în China se datorește celor o sută de mii de agenți sovietici împărșiați pe pământul chinezesc. După retragerea președintelui Chiang-Kai-Shek, care reușește întrucâtva să curățe China de bolșevici, armata roșie adună din nou puterile, își strânge rândurile și pornește la un nou atac.

În 1920 reușește să adune căpetenia popoarelor asiatiche într'un congres la Baku, pe malul mării caspice. Acolo se hotărî sistemul de propagandă al agenților »jurnaliști«.

Cele din urmă știri din China ne vestesc, că armata roșie este energic respinsă spre granița Chinei, lângă Tibet și Mongolia.

Șaisprezece misionari olandezi și belgieni se află deținuți în casele lor la Sheusi, alți doisprezece misionari spanioli pierduți și păr. Biron ucis de bandiți necunoscuți.

Rolul bolșevismului în China este pilda cea mai lămurită, ce pericol este bolșevismul pentru lumea întreagă. El ne arată, că guvernul bolșevic este activ pentru infiltrarea bolșevismului în alte națiuni.

Astăzi știm, că evreul Litwinow cu ajutorul Franței a intrat în Liga popoarelor și este chiar președintele ei. Drept răsplată francmasoneria franceză, protectoalului Litwinow, a cerut dreptul ca și Rusia să deschidă iarăși granițele sale pentru lojile ei. Așa nu ne mirăm, că în Martie crt. la Moscova s'a deschis iarăși 5 loje sub conducerea »fraților« Redek și Sobelsohn.

Ostilitățile anticatolice în Jugoslavia. »Ecclesiastica« o revistă catolică săptămânală din Freiburg-ul elvețian aduce vești nu tocmai înbucurătoare despre situația catolicilor jugoslavi. Plângerile catolicilor pri-

goniți au fost prezentate forurilor competente de către bătrânul mitropolit croat Dr. Bauer întovărășit de episcopul Nyarady de Krizevac. Memorandumul mitropolitului într'altelile spune: »Numai pot vedea mai departe că unele organe ale statului își permit brutalități nemai pomenite. Durere mare mi-au produs întâmplările din 19 Maiu c. când, în parochia Kravarsko, unde jandarmii au dat năvală asupra populației adunată în fața Bisericii, doi oameni au fost îndată uciși, alții duși la spital. Numărul răniților e mare«. Aceste măsuri violente s'au îndreptat mai ales în contra membrilor Acțiunii Catolice.

Se crede că toate acestea sunt puse la cale de marea lojă »Orient«.

Ziarele catolice germane au relevat de mult, că loja sârbească stă sub poruncile celei franceze, care n'a încetat niciodată cu lupta împotriva Bisericii Catolice, ori cât de înbucurătoare erau unele fapte ale cercurilor oficiale franceze. Aceeași »Ecclesiastica« mai relevază faptul că presa europeană ignorează cu totul cruzimile sârbești săvârșite împotriva catolicilor.

P. Felix Wiereński, S. I.

CRONICI

— **O observație a Papii.** Cu prilejul aniversării a 78-a a nașterii sale, Papa Pius XI a primit o mulțime de felicitări din toate părțile lumii. Sfântul Părinte nu cunoaște, povoara anilor. »Nu știu«, — observă Sfinția Sa — »de ce vă preocupați de sănătatea mea. Am încheiat un rodnic an sfânt, dar eu mă simt astăzi tot atât de bine ca în ziua când l-am început. Nădăduesc că voiu trăi să-mi prăznuiesc nu numai jubileul de 25 de ani de pontificat, ci să deschid poarta Anului Sfânt 1950«.

Comentând această observație, ziarul american »Brooklyn Daily Eagle« zice: Această dorință va găsi un ecou în toată creștinătatea. Pius XI e apostolul păcii universale propovăduind-o nu numai fiilor săi duhovnicești, ci lumii întregi. S'a spus că pământul a găsit în el un monarc a cărui putere e în întregime spirituală și morală și a cărui datorie e să țină sus steagul idealismului în ochii lumii orbite de egoism și de sete de îmbogățire«.

»Biooklyn Daily Eagle« nu e ziar catolic.

— **Dela Societatea „Sf. Ioan Gura de Aur“ Oradea.** Societatea de lectură »Sf. Ioan Gură de Aur« a studenților teologi dela Academia teologică română unită din Oradea, în anul școlar 1934-35 a dezvoltat următoarea activitate:

În total s'au ținut 9 ședințe, dintre care una a fost de constituire, una de încheiere și una extraordinară. — Programul lor a fost format în majoritate din debuturi de ale membrilor ordinari și din propuneri și hotărâri de ordin administrativ și caritativ.

S'au prezentat debuturi cu subiecte interesante și din domenii diferite: predici, disertații dogmatice, pa-

storale, istorice, literare, filosofice; compoziții literare originale; recitări; traduceri și recenzii. — Pe lângă aceasta activitate cu caracter intern, Societatea a mai dezvoltat și o activitate în extern prin bucăți corale, cântate cu diferite ocazii și prin deosebite donații de bani și cărți. Așa s'a plătit pentru cea mai săracă parohie din dieceză abonamentul la o revistă; ASTRU-lui din București, care intenționează să înființeze o bibliotecă creștinească, i-s'au donat cărți în valoare de 5000 Lei, plus câte un exemplar din cărțile editate de Societate; bisericii militare gr. cat. din Oradea i-s'au donat cărți în valoare de 200 Lei; și, a.

Pentru necesitatea și profitul moral al membrilor s'au cumpărat mai multe cărți noi și s'au abonat câteva reviste și ziare.

Societatea dă și cu această ocazie, mărire și mulțumită lui Dumnezeu pentru toate câte i-a dat; foștilor membri și binefăcătorilor le mulțumește pentru sprijin.

Pentru anul școlar 1935-36 s'a ales următorul comitet:

Președinte: *Pop Sabin*; vicepreședinte: *Mureșan Dumitru*; notar I: *Buzila Gheorghe*; notar II *Rațiu Alexandru*; secretar de corespondență: *Buzaș Gavril*; bibliotecari: *Ciurdariu Alexandru, Pop Petru, Maxim Virgil și Perianu Mihai*; arhivar: *Cuceu Emil*; casier: *Maghiar Nicolae*; controlori: I. *Mociran Alexandru*, II. *Pall Francisc*, III. *Niculiciu Ioan*; comisia I. critică: președ.: *Sabo Gheorghe*, membrii, *Soran Felician și Dan Ioan*; comisia II. critică: președ.: *Terdic Constantin*, — membri, *Mureșan Dumitru și Pop Victor*.

— **Arlă osândită.** În »Schönare Zukunft« din Viena citim că pictorul Egger Lienze a făcut, pentru capela votivă ridicată la Lincz în amintirea celor căzuți în război, o frescă a Invierii, exprimându-și dorința să fie înmormântat în acea capelă. Cum însă fresca amintită era cam necuviincioasă, publicul nemulțumit a

cerut îndepărtarea ei imediată. Autoritățile bisericești su-puseră cazul S. Congregației a Sf. Oficiu, care a declarat că acel tablou a Răscumpărătorului era într'adevăr necuviincios și ca atare trebuie îndepărtat numai decât. Refuzând numitul artist să-și dea învoirea la în-lăturarea operii sale, autoritățile bisericești au pus sub *interdict* capela. Murind pictorul fără a se supune sentinței aduse, i s'a denegat înmormântarea religioasă. Faptul a provocat unele atacuri nedrepte ale presei necatolice, care contestă Bisericii, dreptul indiscutabil de a feri locașurile sfinte de profanările oricărei fel de artă ce nu se împacă cu demnitatea casei Domnului.

Oare la noi n'ar fi de spus nimic în privința aceasta?

BIBLIOGRAFIE

— **Unirea cu Roma și Revoluția lui Horia**, de Pr. Dr. *Ille Dătanu*, „Bucovina“ București, 1935, 48 pag., în 8°, Lei 30.—. Provocate de cutezătoarele afirmații din discursul dela Ateneu al I. P. S. Patriarh (28 II. c.), lucrarea de față arată, cât au fost acelea de nepotrivite, ba chiar false. Textele citate din Șt. Meteș (autorul pe care se bazează — vorba fie! — cuno-scutele afirmații), dovedesc îndeajuns că preoții uniți, departe de a fi „denunțianți“ mișcării dela 1785, au fost, și atunci martirii cauzei naționale, suferind arestări și bătăi, în temni-țele Ardealului. Și astăzi, atâția nechemaji, le contestă națio-nalismul! — Lucrarea e scrisă într'un stil foarte blând și cu-viincios. Autorul respectă personale, dar nu sacrifică adevărul. Fie ca, rândurile lui, să-i facă pe mulți, să gândiască, înainte de a vorbi, ori de a scrie.

— **Anușorul Academiei teologice Andreiene di Sibiu** pe anul școlar 1934—1935, publicat de Nicolae Colan, rector, aduce două studii ample, unul despre „Metafizica lui Vladimir Solovieff“ de Dr. N. Terchilă și celalalt despre „Mașinismul și viața spirituală“ de Dr. D. Stănilone, precum și o amănunțită dare de seamă despre activitatea acelei Academii.

„Feriți-vă de pungăși“.

Profitori ocazionali, la toate treburile, se găesc, și în colțuri de stradă, din ce în ce mai mulți. Intre-prinderi, organizări, ocazii etc. E de datoria tuturor, în măsura răspunderii față de aproapele și de adevăr: să avertizăm, să veghem și să păzim turma să nu alunece pe povârnișul greșelilor vânătorilor de suflete și iubitorilor de arginți cu masca *binefacerii*, sub egida unei minți bolnave. Organizatorii de pelerinaje cu obiectiv închipuit, și alaiu de *vindecări* și *minuni*, ori care ar fi propunerile și îndemnurile de *trecere* în consecință, nici nu sunt cei mai primejdioși față de făcătorii de minuni ce »vindecă« și ei cu *acelaș efect* dar prin chirurgia buzunarului. O lucrare mai simplă direct la buzunar: spuza tipăriturilor închipuite și schimonositoare de graiu, ieșit din condeiul scriitorilor ahțiați de câștig, și aruncate în piețe și târguri pentru a exploata credulitatea nevinovată și rătăcirea unui popor bun și blând! Pe cei ce prea s'au avântat, îi privește, cum vor adopta o tacticoasă retragere, dacă nu vor să conlucreze la alte rupturi și la pră-vălirea în mase, spre sectarism; dar puhoiul, în afară de compătimire, nu mai e voie să atingă nimic alt-ceva, nici măcar buzunarele, celora ce sunt la adăpost, trăind cu *adevăruri*, în corabia condusă pe *calea vieții* de Cărmaciul pus de stăpânul care este „*Calea și Adevărul și Vieța*“ (Io. 14, 6).

APEL

Credincioșii greco-catolici din București, în ma-joritatea lor covârșitoare servitori și pușini funcțio-nari inferiori, fac un călduros apel către toți Românii binevoitori, dar mai ales către Greco-Catolici, să-i sprijinească cu obolul lor pentru terminarea biseri-cii a doua din Capitala țării.

Facem acest apel în nădejdea, că cu ajutorul lui Dumnezeu și bunăvoința oamenilor, vom putea deschide această biserică, deja pusă sub acoperiș, încă în toamna anului în curs.

Sumele intrate se vor folosi pentru lucrările de terminare a bisericii și aranjamentul intern, apoi pen-tru achitarea datorilor făcute până acum cu ridicarea acestui lăcaș de închinare.

Amintim, că pentru cei 25—30.000 credincioși greco-catolici din capitala țării, biserica din str. Polonă 48, este neîncăpătoare. Deși se fac, Dumineca și în Sărbători, câte două sf. liturghii, marea mulțime nu are loc. Așa stând lucrurile, foarte mulți nici nu mai dau pela biserica. În consecință, este de datoria tuturor Românilor de bine, să sprijinească ridicarea de noi biserici, aici unde credincioșii noștri sunt amenințați, la tot pasul, de uneltirile secta-rismului și de atacurile neconținute ale curentelor sub-versive, cari vreau să nimicească nu numai sufletul de creștin adevărat, dar și pe cel de cetățean loial.

Sutele de servitori și mai ales servitoare, cari au venit în capitală să-și câștige un codru de pâine, din motivul că nu au lăcașuri de închinare, la înde-mână și aproape, își pierd simțemintele creștinești și se întorc, după ani de zile, la vetrele lor, ducând cu ei fel de obiceiuri și îndeletniciri, cari sunt în dauna moralității satelor noastre. Și aceasta molimă atacă însăși ființa Neamului.

Dacă Sfântul Părinte dela Roma face apel la toți catolicii de pe glob pentru încreștinarea celor nebotezați, cu atât mai vârtos trebuie să ne unim cu toții sprijinind împrumutat acțiunea pentru salvarea celor cari au primit deja Sf. Botez.

Nu trebuie apoi uitat, că parohiile noastre din Constanța, Craiova, Brăila, Galați și Ploești, nu au biserici, ci numai capele în case cu chirie. Casă proprie nu are decât Ploeștii.

Orice creștin trebuie să se întrebe, că oare din câștigul lunar, mult pușin cât ar fi el, a jertfit ceva, sau îndeajuns, pentru Casa Domnului? ... Precum Statul, cu instituțiile sale, se susține din contribuțiunile cetățenilor, așa și Biserica trebuie să se susțină din contribuțiunile credincioșilor.

„Căutați mai întâiu împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui și toate celelalte vi-se vor adauge voaună“ (Mateiu, VI, 33).

Sumele se vor trimite, cu mențiune ... pe adresa:

*Oficiul parohial român unit
BUCUREȘTI, III, str. Polonă 48.*

In nădejdea, că glasul nostru va avea răsunetul cuvenit, semnez — București, la 7 Octomvrie 1935.

*Dr. Vasile Aftenie,
protopop român unit
al Bucureștilor.*